

Таяу Шығыс мәселесі.

Орындаған: Рахматулла Әсет
ОПЭ-21

Таяу Шығыс

- Алдыңғы Азия және Солтүстік Африкада орналасқан аймақтың атауы. Атауды еуропалықтар өздеріне жақын жатқан шығыс аумақ болғандықтан осылай атаған. Негізгі халық: арабтар, парсылар, түріктер, күрдтер, еврейлер, армяндар, грузиндер және әзірбайжандар болып табылады.

Таяу Шығыс мәселесі

- Таяу Шығыс мәселесі сол аймақта екінші дүниежүзілік соғыстан кейін пайда болған және бүгінгі күнге дейін шешімін таба алмай келе жатқан ең шиеленіскен мәселелердің бірі болып табылады. Сонықтан да болар, қазіргі кезде Таяу Шығыс дегенде, өкінішке орай ең алдымен араб-израиль конфликтісі еске түседі.

Таяу Шығыс мәселесі

- Ол тіпті сол аймақтың ерекшелігі болып, “ ондағы оқиғалар басқаша емес, осылайша дамуы керек” деген жалған ой қалыптастырды. Ресми түрде осыдан 58 жыл бұрын пайда болған бұл мәселе бүгінгі таңда өте маңызды және әлі шешілмеген проблемалардың бірі болып отыр.

Таяу Шығыс мәселесі

Таяу Шығыс мәселесі

- Таяу Шығыс мәселесі, Палестинаның 5 млн. араб халқы туралы сөз қозғағанда, оны тек қасірет деп қана анықтауға болады. Көптеген жылдар бойы жалғасып келе жатқан және жыл сайын тереңдей беретін бұл проблема қашан шешілетіні белгісіз. Палестина арабтарының бір емес ұрпағы осы қасіретті көріп өскен, өзінің туған елінде бейбіт қатар өмір сүре алмаған, тіпті қасиетті жер болып табылатын мәңгілік Иерусалим қаласын да көрмегендер қаншама! Барлығына себепші-сионистер, олардың саясаты және олардың қолдаушылары деп айтсақ қателеспейтін шығармыз.

Таяу Шығыс мәселесі

- Бұл тақырып қазіргі халықаралық қатынастар жүйесінде өте өзектілердің бірі болып табылады. Бұл проблема Таяу Шығысты реттеуде ең маңызды, ең негізгі проблема болып табылады. Ол тек қана Палестина мен Изрильге немесе араб әлеміне ғана қатысты емес, сонымен қатар бүкіл дүниежүзілік қауымдастыққа да әсерін тигізеді.

Араб-Израиль

соғыстары

- Израиль мен араб елдері арасында, негізінен, 1948 – 49, 1956, 1967, 1973 және 1982 жылдары болған ірі әскери жанжалдар.

Сирия азаматтық

СОҒЫСЫ

- Сирияның бірнеше қалаларында үкіметке қарсы бұқаралық толқуылар ел президенті Башар Асадқа және Баас партиясының жұмысын тоқтатуға арналған көтерілістен басталып, 2011-дің көктемінде ашық қарулы қақтығысқа ұласты. Мемлекеттік әскер мен сириялық оппозиция ЕСӘ (Еркін Сириялық Әскер) арасындағы соғыс басталды. ЕСӘ-нің пайымдауынша олар "Башар Асад режимі жасаған қырғын мен қарақшылық қылмыстарға қарсы" ал мемлекеттік шенеуніктер және Башар Асад "деңкестерге қарсы" соғысқа

Терроризм

□ Терроризм - [лат. terror - қорқыныш, үрей] - саяси мақсатты сылтауратып күш қолдану; ұғым XVIII соңында ұлы француз төңкерісі кезінде якобиндықтар жүргізген репрессиялық саясатты атауда қолданылды. "Террор" ұғымы қазіргі әдебиеттерде диктаторлық немесе тоталитарлық жүйелердің өз азаматтарына қатысты күш қолдану және үрей туғызу саясатын сипаттауда

ДАИШ немесе ИГИЛ

- ДАИШ «әл-Қайданың» құрамында 2004 жылы құрылған сәләфиттік «Таухид және Жиһад» ұйымының негізінде пайда болды. Бұл ұйым сол кезде «Ирактың «әл-Қайдасы» аталып, өзіне тағы бір топ радикалды құрылымдарды қосып алған.

ДАИШ немесе ИГИЛ

- 2010 жылы бұл ұйымның тізгінін өз қолына алған Әбу Бәкір әл-Бағдади АҚШ әскерінің Ирактан кетуін өз ісін жандандыра түсуге пайдаланды. Сириядағы қақтығыстар азаматтық және дінаралық соғысты тудырғанда, ДАИШ бұл мүмкіндікті пайдаланды.

ДАИШ немесе ИГИЛ

- ДАИШ-ты террористік интернационалдың тағы бір эволюциялық даму кезеңі деуге болады. ДАИШ-қа дейін «әл-Қаида» тұңғыш болып әлемдік террорлық жүйе құрды, ал ДАИШ сол жүйені жаңартуға тырысып жүр. Осы себепті Сирияда «әл-Қаидаға» жататын «Фронт ән-Нұсра» мен ДАИШ арасында қақтығыс орын алды. Сондай қақтығыстар Ауғанстанда, ДАИШ пен «Талибан» арасында да жүріп жатыр. Қазақта «Екі қошқардың басы бір қазанға сыймайды» деген сөз бар, ДАИШ өз бәсекелестерін әлсіретіп, барша радикалды интернационалдың орталығына айналғысы келеді.

ДАИШ немесе ИГИЛ

- Ұйымның басты мақсаты – Сириядағы аласапыран мен Ирак билігінің әлсіздігін пайдаланып, өздеріне заңдық сарын беру үшін бұл елдердің территориясында сәләфиттік алдамшы мемлекет құру. Сол мақсатпен басып алған жерлерде ДАИШ тек шариғаттық басқаруды ғана емес, өзінің салық, қаржы және әлеуметтік жүйелерін орнатуда. Ирактың біршама мұнай орындарын басып алған ДАИШ мұнай контрабандасы мен басқа да қылмыстық әрекеттері арқылы ең бай террористік құрылым деп танылып отыр

ДАИШ немесе ИГИЛ

- «Әл-Қаида» және т.б. террористік ұйымдар сияқты ДАИШ та геосаясат пен жеке мемлекеттердің әрекеттерінен туды. Батыстың және оның араб одақтастары болып саналатын Сауд Арабиясы немесе Катардың Ирак пен Сириядағы, Ливиядағы әскери авантюралары болмағанда, мүмкін, әлгі террорлық ұйым да пайда болмас па еді?.. ДАИШ-тың сапында 70 елдің азаматтары бар екен, ішінде еуропалықтар да көп көрінеді.

СУ-24

Сирияның Түркиямен шекараластың аймақтарының бірінде әскери ұшақ құлады. Ресей әскерлеріне тиеселі ұшақты түрік әуе күштерінің жойғыш ұшақтары атып түсірген. Бірақ, бірнеше мәрте ескерту

Су-24

- РФ Қорғаныс министрлігінің хабарлауынша, ұшу кезінде аталмыш ұшақ тек қана Сирия аумағында ғана болған. Бұл арнайы бақылау құралдарымен белгіленген», — деп атап көрсетті әскери ведомство

Таяу Шығыс мәселесінен пайда болған әлемдік проблемалар

- Имиграция
- Тероризм
- Гуманитарлық
- Экономикалық
- Геосаяси
- Мәдени
- Демографиялық
- Териториялық

Таяу ШЫҒЫС

□ 21 ғасырдағы соғыс ерекше. Соғыс сіздің үйіңізде болмасада, ол сізге үлкен қасірет әкеле алады.

Павлодар-2016 ПМПИ Саясаттану пәні. Рахматулла Әсет
ОПЭ-21